

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum appetitus gloriæ sit peccatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

Super Questionis
centesima triginta
secundum Articulum
primum.

QVAESTIO CXXXII.

De inani gloria, in quinque articulos divisa.

In ar. 1.q.132.du
bium ex Martino
in 1.q. de inani glo-
ria occurrit, impu-
gaante quod gloria
la glori vocabulo si-
gnificat etiam roti-
tiam solius ipsius-
met, qui gloriat, eum
qua secundum
omnes gloria impo-
rat alienam opinio-
nem: tum quia 2.
Rhetorica frequen-
ter videtur poni bona
opinio pro glo-
ria: tum quia gloria
inter externa bona
habita est.

¶ Ad hoc dicitur, qd
omnia hac facile y-
nico verbo exclu-
duntur, dicendo,
quod loquuntur de
gloria proprie. Lar-
giori autem vocabu-
lo, sicut iustus est
quislibet, ita glori-
osius est quis in sua
opinione.

¶ In eodem primo
articulo circa suffi-
cientiam trium mo-
dorum in litera pos-
torum de inani glo-
ria, dubius ex Martino
ibidem occurrit, dicere dari alios
modos, scilicet, cum
quis gloriari suam
querit cum aliena
gloria detrimento:
& rursus cum quis
nimis ardet amore
gloria.

¶ Ad hoc dicitur,
quod hi duo modi
spectant ad tertium
modum in litera pos-
sum, qui est ex parte
ipsius, qui glori-
atur. Omnes si-
quidem defectus, &
deformitatis annexa
non ex parte rei,
de qua, vel eius a
quo gloria queritur,
sive sunt finis, sive
modi, sive dam-
ni, sive utilis, &
huiusmodi, ex parte
inordinati affectus
illius, qui gloriam
apparet, se tenent:

¶ Id habet
Aug. in lib.
81. quæst. q.
3. c. ca. 6.
tem. 4.

quamvis author lo-
lam circumstantiam
finis, & utilis, vpo-
rite principalem in
hoc membro expref-
serit. Per hæc enim
infiniatur reliqua ex
eodem capite pro-
cedentia, scilicet ex
parte appetitus.

Sicut ad primum
membrum, scilicet,
ex parte rei, redu-

¶ Super Questionis
centesima triginta
secundum Articulum
primum.

QVAESTIO CXXXII.

De inani gloria, in quinque articulos divisa.

E INDE considerandum
est de inani gloria.
Et circa hoc qua-
runtur quinque.

¶ Primò, Vtrum appetitus gloriae
sit peccatum.

¶ Secundo, Vtrum magnanimita
ti opponatur.

¶ Tertiò, Vtrum sit peccatum
mortale.

¶ Quartò, Vtrum sit virtus capitale.

¶ Quintò, De filiabus eius.

ARTICVLVS I.
Vtrum appetitus gloriae sit peccatum.

AD PRIMUM sic proceditur.
Videtur quod appetitus glo-
riae non sit peccatum. Nullus
enim peccat in hoc, quod Deo
assimilatur, quoniam mandatur
ad Eph. 5. Estote imitatores Dei,
sicut filii charissimi: sed in hoc,
qd homo querit gloriam, videtur
Deum imitari, qui ab hominibus
gloriam querit. Vnde dicitur
I. 43. Affer filios meos de longino,
& filias meas ab extremis terre, & omnem, qui inuocat
nomen meum, in gloriam meam
creauit eum. ergo appetitus glo-
riae non est peccatum.

¶ 2 Præter illud per quod aliquis
prouocatur ad bonum, nō vide-
tur esse peccatum: sed per appeti-
tum gloriae homines prouocatur
ad bonum. dicit enim Tullius* in
libro de Tuscula, questionibus, qd
homines ad studia impelluntur
gloria. In sacra etiæ scriptura promittitur
gloria pro bonis operibus, secundum illud ad Roma. 2.
His quidem, qui sunt secundum
patientiam boni operis, gloriam,
& honorem. ergo appetitus glo-
riae non est peccatum.

¶ 3 Præter. Tullius* dicit in sua
Rhetorica, qd gloria est frequens
de aliquo fama cum laude; &
ad idem pertinet quod Ambr. dicit:
* qd gloria est quasi clara cum lau-
de notitia: sed appetere laudabile-
famam non est peccatum, quoniam
videtur esse laudabile, secundum illud Eccle. 41. Curam
habe de bono nomine. & ad Roma. 12. Prouidentes bona non so-
lum coram Deo, sed etiæ coram
omnibus hominibus. ergo appeti-
tus inanis gloria nō est peccatum.

¶ SED CONTRA est, quod Aug.

F dicit 5. de ciuitat. Dei. Sanus si-
der, qui amorem laudis, vitium
esse cognoscit.

RESPON. Dicendi, qd gloria

claritatem quādam significat,

de gloriari idem est, qd clarificari

vt Aug. * dicit super Ioan.

Cla-
tas autem, & decor quandam ha-

bitent manifestacionem; & ideo no-

men gloriae propriæ importanter

manifestacionem aliquam de hoc qd

apud homines decorum videtur,

sive illud sit bonum corporale al-

quod, sive spirituale. Quia vero

illud quod multipliciter clarum est,

a multis conspicuè potest, & a re-

motis: ideo proprio per nomen

gloriae designatur, qd bonum ali-

cuius deueniat in multorum no-

titutum, & approbationem, secun-

dum quod Salutis dicit in Can-

linario: Gloriari ad unum nō est

Largius tamē accepto gloria no-

mine non solum consistit in mul-

titudinis cognitione, sed etiā pa-

corum, vel viuis, aut si foliis,

dum scilicet aliquis proprium bo-

num confidatur, vt digni laude,

quod autem aliquis bonum sum-

cognoscat, & approbet, non est

peccatum. dicitur enim Iad Co-

rinth. 2. Nos autem non spirum

huius mundi accipimus, sed spiri-

tum qui ex Deo est, vt si cam,

qua dæ donata sunt nobis. Si

multiter etiam non est peccatum,

qd aliquis veit bona opera sua ab

aliis approbari. dicitur enim Mar-

th. 5. Luceat lux vestra coram ho-

minibus: & ideo appetitus glo-

riae de seno nominat aliquam vani-

tum. Sed appetitus inanis, vel re-

na gloria virtutum importat: nam

quoniamlibet vanum appetere vani-

tum est, secundum illud Plal. 4. Ve-

ridit diligitis vanitate, & quoniam

mendacium?

Potest autem glo-

riæ vana tripliciter.

Vno modo,

ex parte rei, de qua quis glo-

riari querit, puta,

hominis cuius

iudicium non est certum. Tem-

per hanc

ex parte ipsius, qui glo-

riari appetit,

qui videlicet appetit glo-

riam, non refert in debitu finem,

puta, ad honorem Dei, vel pri-

mi salutem.

AD PRIMUM ergo dicendum,

qd sicut August. dicit super illud

Ioā. 13. Vos vocatis me magister,

& Domine, & bene dicitis. Peccatum

est sibi placere, cui catena-

rum est superbit. Ille autem quia

est inanis gloria, non

est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

Et circa hoc quoniam

gloria non est peccatum.

querit gloriam suam non propter se, sed propter nos; non intellegitur ut propter nos, denotat causam finalem; quoniam Deus gloriam suam, & omnia vult propter se tamquam finem omnium creatorum, & creabilium: sed intelligitur ut propter nos, denotat terminum utilitatis. Nos enim sumus ad quorum utilitatem Deus querit suam gloriam. Nam de ipso scriptum est: Bonum nostrum, inter quae est gloria, non indiges.

In eodem articulo, in responsione ad secundum, ubi de prouocacione ad virtutem opera ex gloria appetitur tractatur, scilicet quod si gloria, ut finis virtutum ponitur, virtute destruitur: si autem ut calcar, ad virtutem excitat, ad virtutem acquirendam humanum animum auctum magis quam cetera bona villa: quoniam in genere utilium, gloria tenet principatum.

In eodem articulo, in responsione ad tertium, dubium occurrit: quoniam appetit gloriam humana, ut debitis sua virtutis, que in veritate illi debetur, nullum peccatum est: & tamen talis appetitus humanus gloriae filiens in ea, ut habet rationem debitis sibi ratione virtutis, quia habet, am fecit, non habet aliquid trunum in litera numerato rū quia nec ad hoc, quod Deus honorens, nec ad hoc, & proximi proficiunt, nec ad hoc quod ipsi semper proficiunt, tamen: fed ad hoc, quod gloria sibi debita ab hominibus, debet ab illis. Ve si quis appetit getta sua virtutis confirbi, aut manifestari, ut debitis sibi laudes habeat non plus quam appetere.

Ad hoc dicitur, quod ex hoc ipso, quod gloria ordinatur inmediate ad virtutem, & habentem ipsam ut sic, lequitur quod ordinetur inmediate ad Deum, qui est ordinarius finis virtutis, & habens ipsum ut sic. Ac per hoc talis appetitus gloriae est appetitus gloriae, ut utilis ad hoc, quod Deus ab hominibus glorificetur: huc non immedietate, tamen medietate.

Super Questionis 132. Articulum secundum.

In art. 1. eiusdem, 132. quest. dubium occurrit ex Martino, ubi supra questione 3. impugnante littera huius rationem, quod non concludat: quia ita consequentia nihil ualeat. Hac tamen habentur causa, & effectus. igitur ad eandem virtutem pertinet: quod tamen presupponit ratio illa. Fortinudo enim bellica est causa honoris, & tamen ad diueras virtutes, spectant fortitudinis actus, & honor.

Ad hoc dicitur, quod consequentia littera non presupponit il-

A Iam vniuersalem propositionem, scilicet. Causa, & effectus spectant ad eandem virtutem, sed tenet consequentia in his specialibus terminis, gloria scilicet, & honore, ratione similitudinis ultra connexionem causalem: ita quod ex hoc, quod gloria est effectus quasi homogeneus honoris (quod potius declarari in multis ad propositum) tener ratio. Ambo siquidem sunt bona externa, via, testimonia, ac quasi premia uirtutis supremam inter humana, eadem ratione appetibilis. Ex hoc sequitur quod honor est causa talis effectus, sequitur quod via, &c. artic. 4.

ARTICVLVS II.

Virtus inanis gloria magnanimitati opponatur.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod inanis gloria magnanimitati non opponatur. Permetit enim ad inanem gloriam, ut dictum est, * quod aliquis gloriatur in his quae non sunt, quod pertinet ad falsitatem, vel in rebus terrenis & caducis, quod pertinet ad cupiditatem: vel in testimonio hominum, quorum iudicium non est certum, quod pertinet ad imprudentiam, huiusmodi autem via non opponuntur magnanimitati. ergo inanis gloria non opponitur magnanimitati.

C Q 2 Præt. Inanis gloria non opponitur magnanimitati per defectum, sicut putulamini, que inani gloriae repugnans videtur, similiter etiam nec per excessum: sic enim magnanimitati presumptio, & ambitione opponuntur, ut dictum est, * a quibus inanis gloria differt. ergo inanis gloria non opponitur magnanimitati.

Q 3 Præt. Ad Philip. 2. super illud, Nihil per contumeliam, aut inanem gloriam, dicit glo. * erant aliqui inter eos dissidentes, inquieti, inanis gloriae causa contendentes; contentio autem non est opponitur magnanimitati. ergo neque inanis gloria.

SED CONTRA est, qd Tullius * dicit in 1. de Officijs, Caenda est gloriae cupiditas. Eripit. n. animi libertatem, pro qua magnanimitis viris omnis debet esse contentio. ergo opponitur magnanimitati.

RESPON. Dicendum, qd sicut supra dictum est, * gloria est quidam effectus honoris, & laudis. Ex hoc

E preceps inanis gloria est unum tantum uitium, spectat quemcumque mala gloria: sicut secundum quid tale, reducitur ad simpliciter tales. & haec solutio est uera. Ideo author non disinxit de honore, sicut nec de gloria: quia gloria simpliciter sumpta, non est distinguibilis in magnam & medicorem, quamvis una gloria sit maior altera: sicut etiam inter magnos honores unus sit maior altero honore.

Q In eodem articulo, in responsione ad primum, nota illa verba. Magnitudini animi repugnat, quod aliquis gloriatur in testimonio laudis humanæ, quali hoc magnum aliud extimeatur. Ex his namque ultimis verbis apparet Martinum non penetrare litteram hanc, & propterea dixisse, quod secundum S. Tho. querere gloriam humanam semper uidetur uanum: cum author hic explicet tunc esse peccatum: seu uanum, quando humana gloria queritur, ut aliud magnum, ut superius probauimus.

Q In

q. 103. art. 1.
ad 3.

Lib. 1. in e.

Magnanimitat. in duobus portis

mē sita est.

Et glo Am-

bro. in hunc

locum to. 5.